

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm Vlt. Quamuis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](#)

CAPITVLVM XIV.

Cùm sit.

Eos qui ad Sacerdotium promouendi sunt, Episcopus per se, vel per alios diligenter instituere debet in diuinorum officiorum celebratione, & sacramentorum administratione. Sanctius enim est, paucos habere bonos & idoneos, quam multos malos aut imperitos Ministros. Ita Innoc. III. in Concil. I. Lateranensi c. 27

Loquitur autem de ijs ad sacerdotium ordinandis, qui ad curam animarum promouendi sunt: hi enim magis exercitati, & in Ecclesiasticis rebus versati esse deberent, iuxta c. 1. & seqq. d. 38.

CAPITVLUM VI.

Quamvis.

PARAPHRASIS.

Multa contra Episcopum Calinensem, eorum Innoc. III obiecta fuerunt. Sed id vnicum ad eius depositionem sufficere debet, quod ipsum et confessus, se Grammaticam nunquam didicisse, nec leguisse Donatum: & adeo notorium existit, eum prolus illiteratum esse, vt contra Deum & sanctos Canones fieret, si in officio Episcopali toleraretur ideo Pontifex illum penitus ab executione officij Pontificalis, & administratione Ecclesiae Calensis amouendum esse decrevit.

SYMMARIUM

1. *Deficit debita scientia reddit irritam electionem Episcopi.*
2. *Etiam Abbas, que neque à Superiori confirmanda est; & si confirmata sit, rescindi ab eodem potest.*

NO TANDVM Vn. Si illiteratus in Episcopum promouetur, irrita est promotio, atque remoueri potest. Sed distin-

gui debet, vtrum omnino illiteratus sit, tunc spectato iure naturali, adeoque in conscientia resignare tenetur. An vero non omnino illiteratus, sed non sufficienter electus, qui tamen doctrinam intra tempus longum acquirere possit. Tunc rescindi quidem posset electio, aut promocio, tanquam contra canones: donec tamen rescindatur, tutus est in conscientia electus, aut promotus.

QUÆRIT hic Anton. Butrio: Si electus aut promotus in Episcopum Grammaticae arte nunquam didicerit, led ysu latinam linguam comprehendenter, vtrum tolerari possit, si alioquin prudens, & idoneus sit. Et bene respondet affirmando.

Iterum querit: Si Abbas electus & institutus Grammaticam, atque linguam latinam nescire deprehendatur, vtrum depositi debat, si alioquin in regula versatus, & prudens sit. Negat Butrio: Quia in Abbatie magis requiritur prudentia, quam doctrina. Et olim Abbates laici erant, vti colliguntur c. à Subdiacono, d. 93. Sed bene monet Gl. ibi y. Abbas: Quod hodie Abbates in magno honore sint in Ecclesia, atque clericis secularibus præferantur: quare opus esse videatur, vt etiam scientia prædicti sint. Accedit, quod in cit. c. cum in cunctis, ad omnem dignitatem, que curam animarum annexam habet, scientia requiritur: Et in c. 1. hoc ita præcipitur, vt Abbates, si Presbyteri non sint, niant.

Dico itaque, Electionem Abbatis, quicquid caret, quæ ad sacerdotem, et in dignitate constitutum requiritur, irrestituenda esse, neque confirmanda à Superiori. Quod si confirmata sit, Superiorius habet eam rescindendi, tanquam contra canones factam. Interim verum est, quod in Abbatis nontanta requiritur doctrina, quam in Episcopis. Deinde si Abbas non omnino illiteratus, sed non sufficienter electus sit, potest in prælatura permanere, si Superior eum toleret; eo modo proportionali, sic.

Et supra de Episcopo dicendum est.

CAP.